

**Szkoła Podstawowa nr 50
z Oddziałami Integracyjnymi
im. Świętej Jadwigi Królowej Polski
w Białymstoku**

**SZKOLNY PROGRAM
DORADZTWA ZAWODOWEGO**

Białystok 2017 r.

**Program realizacji
zajęć z zakresu doradztwa zawodowego
w szkole podstawowej**

Wstęp

W sytuacji wciąż dużego bezrobocia w Polsce, pomoc doradców zawodowych powinna być dostępna na każdym etapie życia człowieka. Coraz częściej, bowiem będzie on zmuszony wielokrotnie zmieniać zawód, uzupełniać kwalifikacje oraz poszukiwać pracy. Ciągłe podnoszenie kwalifikacji i ich zmiana stają się czynnikami na trwale wpisanymi w życiorys zawodowy każdego pracownika. Stąd też ważnym elementem modernizacji systemu edukacji, w tym głównie systemu edukacji zawodowej, staje się wyposażenie uczniów w umiejętności przydatne w podejmowaniu racjonalnych decyzji dotyczących wyboru zawodu, które rzutować będą na dalszy przebieg kariery zawodowej młodego człowieka. Oznacza to konieczność stworzenia takiego systemu doradztwa zawodowego, który zapewni uczniom nie tylko poznanie możliwości zdobycia zawodów oferowanych przez szkoły oraz wymagań, jakie stawiają one kandydatom, ale umożliwi także rozwijanie świadomości własnych uzdolnień, posiadanych umiejętności, kwalifikacji i zainteresowań - w aspekcie życzeniowym i rzeczywistym. Ponadto tworzony system doradztwa winien zapewnić poznanie procesu aktywnego poszukiwania pracy, podejmowania decyzji oraz uświadomienie konsekwencji dokonywanych wyborów. Wreszcie powinien stworzyć możliwość kształcenia umiejętności radzenia sobie ze zmianami poprzez rozwijanie umiejętności adaptacyjnych oraz umiejętności wychodzenia naprzeciw nowym sytuacjom i nowym wyzwaniom. Wykonywanie zawodu zgodnie z własnymi wyborami, odpowiadającymi zarówno uzdolnieniom ucznia jak i jego zainteresowaniom, jest warunkiem satysfakcji, czynnikiem sensotwórczym i kształtującym młodego człowieka.

Zgodnie z art. 292 ust. 1 *Ustawy z dnia 14 grudnia 2016 r. Przepisy wprowadzające ustawę – Prawo oświatowe* w roku szkolnym 2017/2018 zajęcia z zakresu doradztwa zawodowego, o których mowa w art. 109 ust. 1 pkt 7 *Ustawy – Prawo oświatowe*, są realizowane w oparciu o program przygotowany przez nauczyciela realizującego te zajęcia i dopuszczony do użytku przez dyrektora szkoły, po zasięgnięciu opinii rady pedagogicznej.

Cele programu

Celem doradztwa zawodowego w szkole podstawowej jest przygotowanie uczniów do odpowiedzialnego planowania ścieżki swojej kariery i trafnego podejmowania decyzji dotyczących wyboru kierunku dalszej nauki przy wsparciu doradcy zawodowego.

1. Cele główne programu

- a. przygotowanie uczniów do podjęcia decyzji o dalszym kształceniu i przyszłej aktywności zawodowej,
- b. wyposażenie uczniów w umiejętności służące podejmowaniu właściwych decyzji życiowych, określaniu własnych predyspozycji i zainteresowań,
- c. przygotowanie rodziców do efektywnego wspierania dzieci w podejmowaniu decyzji edukacyjnych i zawodowych,
- d. gromadzenie informacji dotyczących trendów rozwojowych w świecie zatrudnienia,
- e. pomoc nauczycielom w realizacji tematów związanych z wyborem zawodu,
- f. współpraca z instytucjami wspierającymi wewnątrzszkolny system doradztwa zawodowego,
- g. współpraca z przedstawicielami różnych grup zawodowych.

Zadania:

- 1) Udzielanie pomocy uczniom w osiągnięciu umiejętności podejmowania decyzji o wyborze zawodu i kierunku dalszego kształcenia.
- 2) Wyzwalanie aktywności uczniów w kierunku samopoznania i samooceny (modyfikacja samooceny w przypadku, gdy jest ona zawyżona lub zaniżona).
- 3) Pomoc uczniom w pogłębianiu wiedzy o interesujących ich zawodach.

- 4) Kształtowanie potrzeby konfrontowania oceny swojego stanu zdrowia z wymaganiami wybieranego zawodu.
- 5) Kształtowanie odpowiedzialności za własny rozwój zawodowy.
- 6) Uświadomienie uczniom konieczności konfrontowania wiedzy o zawodach z wiedzą o sobie i aktualnymi trendami na rynku pracy.
- 7) Wyrobienie w uczniach pozytywnej postawy wobec pracy.
- 8) Współdziałanie z rodzicami w realizacji powyższych działań.
- 9) Gromadzenie i udostępnianie informacji edukacyjno-zawodowej na temat zawodów, rynku pracy, możliwości kształcenia i zatrudnienia, planów rekrutacyjnych lokalnych szkół w postaci prasy, informatorów, programów multimedialnych.

Zespół doradztwa zawodowego:

Osoby odpowiedzialne za realizację doradztwa zawodowego w szkole:

- szkolny koordynator doradztwa zawodowego,
- corocznie wychowawcy klas siódmych i ósmych,
- pedagog,
- psycholog.

2. Cele szczegółowe programu

a. Uczniowie

- wdrażanie uczniów do samopoznania, autodiagnoza preferencji i zainteresowań,
- wyzwalamie wewnętrznego potencjału uczniów,
- kształtowanie odpowiedzialności za własny rozwój zawodowy,

- kształtowanie umiejętności sprawnego komunikowania się, autoprezentacji, radzenia sobie ze stresem,
- przełamywanie barier emocjonalnych,
- rozwijanie umiejętności pracy zespołowej,
- wyrobienie w uczniach pozytywnych postaw wobec pracy.

b. Rodzice

- podniesienie umiejętności komunikowania się ze swoimi dziećmi,
- przygotowanie uczniów do podjęcia właściwej decyzji odnośnie wyboru dalszej szkoły,
- dostarczenie wiedzy o dziecku, jego umiejętnościach i preferowanych wartościach, zdolnościach, zainteresowaniach, a także mocnych i słabych stronach,
- planowanie karier edukacyjnych i zawodowych,
- dostarczenie informacji o przeciwwskazaniach zdrowotnych.

c. Nauczyciele

- aktywizowanie i podnoszenie kompetencji nauczycieli do prowadzenia orientacji zawodowej w szkole,
- rozwijanie aktywności poznawczej uczniów w kierunku właściwej samooceny swoich możliwości psychofizycznych,
- uświadomienie nauczycielom konieczności wplatania w treści przedmiotowe tematyki z zakresu orientacji zawodowej,
- uzyskanie wsparcia i pomocy w pracy wychowawczej,
- wypracowanie materiałów pomocniczych do prowadzenia pogadank z doradztwa zawodowego na godzinach wychowawczych i spotkaniach z rodzicami,

- nakreślenie dalszego kierunku pracy z rodzicami i młodzieżą.

3. Zadania i sposoby realizacji programu:

FORMY REALIZACJI	OSOBY ODPOWIEDZIALNE
Udostępnianie czasopism, poradników, informatorów, możliwość korzystania z pracowni multimedialnej	wychowawcy, pedagog, doradca zawodowy
Udział uczniów w konkursach przedmiotowych i zawodach sportowych, zgodnie z zainteresowaniami i predyspozycjami uczniów; organizowanie w szkole konkursów, wspierających rozwijanie i prezentowanie własnych zainteresowań i talentów (Tydzień Promocji Zdrowia, Dzień Integracji, Międzynarodowy Dzień Wolontariatu, Miejski Koncert Ekumeniczny, Sing a Song, Mam Talent, Międzynarodowy Dzień Dziecka i Sportu)	wychowawcy, nauczyciele
Spotkania ze szkolnym doradcą zawodowym: poradnictwo indywidualne, testy orientacji zawodowej, indywidualne rozmowy dotyczące poradnictwa zawodowego oraz na temat predyspozycji zawodowych uczniów	doradca zawodowy, pedagog, psycholog
Informowanie o dniach otwartych, organizowanych przez szkoły średnie	doradca zawodowy, wychowawcy, nauczyciele
Przeprowadzanie pogadarek zawodoznawczych w klasach	doradca zawodowy, pedagog
Informacje o szkołach i zawodach (gazetka szkolna)	doradca zawodowy, pedagog
Zajęcia związane z planowaniem przyszłości zawodowej w ramach godzin wychowawczych	wychowawcy, pedagog, doradca zawodowy
Informowanie rodziców i uczniów o dniach otwartych i rekrutacji do szkół średnich (w ramach godzin wychowawczych i spotkań z rodzicami)	wychowawcy klas VII i VIII
Współpraca z Radą Pedagogiczną (ustalenie metod i form pracy zawodoznawczej w szkole)	szkolny doradca zawodowy

4. Plan realizacji programu:

Tematyka zajęć z zakresu doradztwa zawodowego będzie obejmowała trzy bloki tematyczne:

- samopoznanie,
- informacja edukacyjno-zawodowa,
- rynek pracy.

5. **Ewaluacja:**

Ewaluacja ustna programu, na podstawie informacji zwrotnej, przekazanej przez uczniów i rodziców swoim wychowawcom - ocena przydatności zajęć z zakresu orientacji i doradztwa zawodowego.

6. **Przewidywane efekty podejmowanych działań:**

Realizacja założonego programu doradztwa zawodowego uświadomi uczniom potrzebę rozpoznawania własnych zainteresowań i predyspozycji do wykonywania określonych zawodów. Umożliwi uczniom prawidłowy wybór kierunku dalszego kształcenia i drogi zawodowej.

W związku z tym, absolwent szkoły:

- dokona właściwej samooceny własnych możliwości psychofizycznych celem podjęcia prawidłowej decyzji zawodowej;
- potrafi opisać różne zawody, ścieżki kształcenia i rynek pracy;
- z pomocą rodziców i nauczycieli rozwiązuje problemy edukacyjno-zawodowe.

Efektem końcowym realizacji szkolnego programu doradztwa zawodowego jest przygotowanie ucznia do podejmowania trafnych decyzji w wyborze dalszego kształcenia oraz przygotowanie absolwenta do ukształtowania orientacji zawodowej, umożliwiającej mu aktywne funkcjonowanie na krajowym i unijnym rynku pracy.